

BRANDON

SANDERSON

CALEA REGILOR

Cartea întâi din

ARHIVA LUMINII DE FURTUNĂ

volumul II

Traducere din limba engleză
de Ana-Veronica Mircea

CUPRINS

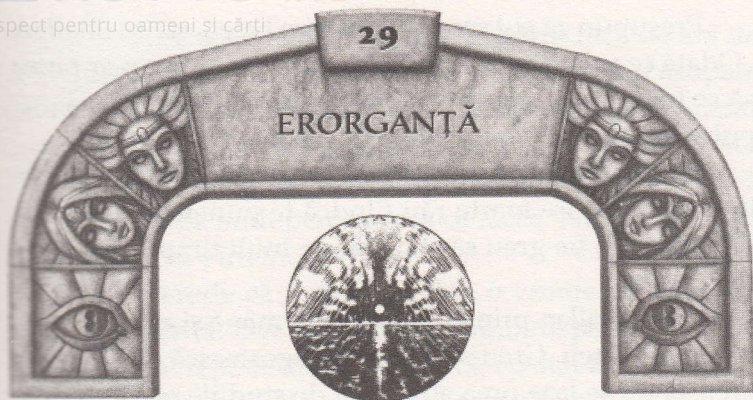
Partea a treia. Murind.....	7
Interludii.....	363
Partea a patra. Iluminarea furtunii.....	387
Partea a cincea. Tăcere deasupra.....	737
Epilog.....	786
Notă de final	792
Ars Arcanum.....	793

PARTEA
A TREIA

Murind

KALADIN ♦ SHALLAN

ERORGANȚĂ

„Cei din cenușă și foc, cei care ucideau ca un roi, neîndurători în fața Heralzilor.”

Notație din Masly, pagina 337. Confirmată de Coldwin și Hasavah.

„S-ar părea că intri în grațiile lui Jasnah cu mare repeziciune”, scrise distrestria. „Cât mai durează până când o să poți face schimbul?”

Shallan se strâmbă și roți nestemata trestiei. „Nu știu”, răspunse ea. „Jasnah supraveghează Animmodul cu mare atenție, după cum era de așteptat. Îl poartă de dimineața până seara. Noaptea îl încuie în seiful ei și ține cheia la gât.”

Răsuci nestemata și rămase în așteptarea unui răspuns. Se afla în camera ei, o încăpere mică, săpată în piatră, din apartamentele lui Jasnah. Era un loc auster: un pat îngust, o noptieră și masa de scris erau singurele mobile. Hainele îi rămăseseră în cufărul în care le adusese. Niciun covor nu împodobește podeaua și nu existau ferestre, fiindcă locuiau în Conclavul din Kharbranth, care se găsea sub pământ.

„E cu adevărat supărător”, scrise trestia. De fapt, scria Eylita – logodnica lui Nan Balat –, dar toți cei trei frați în viață ai lui Shallan se aflau în încăperea din Jah Keved, participând la discuție.

„Presupun că și-l scoate când face baie”, scrisese Shallan. „Odată ce va avea mai multă încredere în mine, s-ar putea să se folosească de serviciile mele ca băieșită. Atunci s-ar putea ivi ocazia.”

„Planul e bun”, scrisese trestia. „Nan Balat vrea să sublinieze că ne pare foarte rău fiindcă te punem să faci asta. Trebuie să-ți fie greu să stai atât de mult timp departe de casă.”

Greu? Shallan prinse distrestia în mână și ezită.

Da, era greu. Greu să nu se îndrăgostească de libertate, greu să nu se lase prea absorbită de studiile ei. De când o convinsese pe Jasnah s-o primească drept pupilă nu trecuseră decât două luni, dar deja se simțea pe jumătate mai puțin timidă și de două ori mai încrezătoare în sine.

Dar cel mai greu era să știe că totul urma să se încheie în curând. Studiile în Kharbranth erau, fără îndoială, cel mai frumos lucru care i se întâmplase vreodată.

„O să mă descurc”, scrisese. „Voi sunteți cei care au o viață grea, pentru că vă ocupați de interesele familiei acasă. Cum o duceți?”

Răspunsul le luă celorlalți ceva timp. „Prost”, răspunse într-un târziu Eylita. „Datoriile tatălui tău au ajuns la scadență și Wikim abia mai reușește să abată atenția creditorilor. Înaltul prinț e bolnav și toată lumea vrea să știe pe ce poziție se află casa noastră în privința succesiunii. Ultima carieră de marmură e aproape secătuită. Dacă se află că nu mai avem resurse, lucrurile vor lua o întorsătură urâtă pentru noi.”

Shallan se strâmbă.

„Cât timp mai am?”

„Câteva luni, în cel mai bun caz”, îi răspunse Nan Balat, prin logodnica lui. „Deprinde cât mai trăiește înaltul prinț și dacă își dă seama toată lumea de ce ne vinde Asha Jushu bunurile.”

Jushu era cel mai tânăr dintre frați, născut cu puțin înaintea lui Shallan. Vechiul lui obicei de a se ține de jocuri de

Respect pentru oameni și cărți

noroc le devenea cu adevărat util. Tânărul fura de ani de zile de la tatăl lor lucruri pe care le vindea ca să-și acopere pierderile. Pretindea că face în continuare același lucru, dar aducea banii acasă, ca să le fie de ajutor. În ciuda celui obicei, era un om bun. Și, ținând seama de toate, nu putea fi învinuit prea mult pentru ceea ce făcea. Niciunul dintre ei nu putea să-l învinuiască.

„Wikim crede că mai poate ține o vreme pe toată lumea la distanță. Dar suntem în pragul disperării. Cu câte-ntorci mai repede cu Animmodul, cu atât mai bine.”

Shallan șovăi, apoi scrise: „Suntem siguri că asta e cea mai bună cale? Poate ar trebui s-o rugăm pur și simplu pe Jasnah să ne ajute.”

„Crezi că ea o să răspundă unei astfel de cereri?” o întrebară frații. „De ce ar ajuta o casă vedenă necunoscută și deloc simpatizată? Și oare ne-ar păstra secretul?”

Probabil că nu. Cu toate că Shallan era din ce în ce mai sigură că reputația lui Jasnah era exagerată, prințesa avea într-adevăr o latură lipsită de milă. N-ar fi lăsat deoparte importanțele ei studii ca să ajute familia lui Shallan.

Întinse mâna, pregătindu-se să răspundă, dar trestia re-incepu să scrie. „Shallan”, spunea mesajul. „Sunt Nat Balat; i-am trimis pe ceilalți afară. Acum îți scriem doar eu și Eylita. Trebuie să mai știi ceva. Luesh a murit.”

Ea clipi, surprinsă. Luesh, majordomul tatălui ei, era cel care știuse cum să folosească Animmodul. Se număra printre puținii oameni în care ea și frații ei puteau avea deplină încredere.

„Ce s-a întâmplat?” scrise ea, după ce schimbă foaia de hârtie.

„A murit în somn și n-avem niciun motiv să bănuim c-ar fi fost ucis. Dar, Shallan, la câteva săptămâni după moartea lui, ne-au vizitat niște oameni care pretindeau că sunt prietenii tatei. Stând de vorbă cu mine, fără martori, au dat de înțeles că știu de Animmodul lui și au sugerat, cu insistență, că trebuie să li-l înapoiez.”

Shallan se încruntă. Încă mai ținea Animmodul în punga ferită din mânecă. „Să-l înapoiezi?” scrise.

„Noi nu ne-am dat niciodată seama de unde-l avea tata”, îi transmise Nan Balat. „A fost amestecat în ceva, Shallan. Hărțile alea, ceea ce spunea Luesh, iar acum asta. Continuăm să pretindem că tata e în viață și din când în când primește de la alți ochi-luminoși scrisori care vorbesc, vag, de «planuri». Cred c-avea de gând să folosească o anumită tactică pentru a deveni înalt prinț. Și era sprijinit de niște forțe puternice.”

„Acești oameni, cei care-au venit, sunt foarte periculoși. Genul de oameni pe care nu vrei să-i superi. Și-și vor Animmodul înapoi. Indiferent cine-ar fi, bănuiesc că i l-au dat tatei ca să se poată îmbogăți și să poată face o ofertă pentru succesiune. Ei știu că e mort.

Cred că, dacă nu le înapoiem un Animmod care funcționează, e posibil să ne aflăm, cu toții, în mare pericol. Trebuie să ne aduci fabrialul lui Jasnah. O să-l folosim imediat ca să mai creăm niște cariere de piatră valoroasă și apoi o să-l putem da acelor oameni. Shallan, trebuie să reușești. Eu am fost șovăielnic în privința planului tău, dar toate celelalte posibilități dispar cu mare repeziciune.”

Shallan se înfioră. Reciti paragrafele de vreo câteva ori, apoi scrise:

„Dacă Luesh a mort, înseamnă cu nu știm cum să folosim un Animmod. Asta e o problemă.”

„Știu”, spuse mesajul trimis de Nan Balat. „Vezi dacă poți afla cum se întrebuințează. E periculos, Shallan. Știu că e. Îmi pare rău.”

Ea trase aerul adânc în piept.

„Trebuie s-o facem”, scrise.

„Uite”, îi transmise Nat Balat. „Vreau să-ți arăt ceva. Ai văzut vreodată simbolul ăsta?”

Urmă o schiță stângace. Eylita nu era cine știe ce artistă. Din fericire, desenul era simplu – trei romburi, unite într-un model straniu.

Respect pentru oameni și cărți

„Nu, niciodată”, scrisese Shallan. „De ce?”

„Luesh purta un pandantiv cu simbolul ăsta”, răspunse Nan Balat. L-am găsit asupra cadavrului său. Iar unul dintre bărbații veniți în căutarea Animmodului avea același model tatuat pe mână, chiar sub degetul mare.”

„Ciudat”, scrisese Shallan. „Așadar Luesh...”

„Da”, veni răspunsul lui Nan Balat. „În ciuda spuselor sale, cred că el trebuie să fi fost cel care i-a adus tatei Animmodul. Era amestecat în asta, poate ca om de legătură între tata și cei care-l sprijineau. Am încercat să le sugerez că ar putea să mă sprijine pe mine în locul lui, dar s-au mulțumit să râdă. N-au stat mult și nici n-au spus o dată exactă până la care trebuie înapoiat Animmodul. Mă-ndoiesc că vor fi satisfăcuți dacă vor primi unul stricat.”

Shallan își strânse buzele.

„Ballat, te-ai gândit că am putea isca un război? Dacă se află c-am furat un Animmod alethi...”

„Nu, n-ar fi război”, răspunse Nan Balat. „Regele Hana-
vanar ne-ar preda pur și simplu alethilor. Care ne-ar executa pentru furt.”

„Extraordinar de liniștitor, Balat”, scrisese ea. „Îți mulțumesc atât de mult.”

„Cu plăcere. Să sperăm că Jasnah n-o să-și dea seama că i-ai luat Animmodul. Va presupune, probabil, că i s-a stricat, dintr-un motiv oarecare.”

Shallan oftă.

„Poate”, scrisese ea.

„Fii prudentă.”

„Și tu.”

Și cu asta încheiară. Ea puse distrestia alături, apoi citi toată conversația și o memoră. Pe urmă mototoli hârtiile și plecă în salonul apartamentului lui Jasnah. Prințesa nu era acolo – își întrerupea rareori de studiile –, așa că Shallan arse întregul schimb de replici în cămin.

Rămase neclintită o vreme, cu ochii la foc. Era îngrijorată. Nan Balat știa să se descurce, dar purtau cu toții cicatricile

vieții pe care o duseseră. Eylita era singura condeieră în care puteau avea încredere și... ei bine, era incredibil de frumoasă, dar nu foarte deșteaptă.

Shallan părăsi încăperea cu un oftat și se întoarse la studiile ei. Aveau s-o ajute să-și scoată din minte propriile necazuri și, în plus, Jasnah se enerva dac-o vedea pierzând vremea prea mult.

Cinci ore mai târziu, Shallan se întrebă de ce fusese atât de nerăbdătoare.

Îi plăcea *cu adevărat* că avea ocazia să învețe. Dar, în ultima vreme, Jasnah o pusese să studieze istoria monarhiei alethi. Nu era cel mai interesant subiect cu putință. Se plictisea fiindcă era silită să citească mai multe cărți pline de opinii pe care ea le găsea ridicole.

Stătea în separeul lui Jasnah din Văl. Peretele imens cu lumini, separeuri și cercetători misterioși n-o mai copleșea. Locul începuse să i se pară confortabil și familiar. Pe moment era singură.

Se frecă la ochi cu mâna liberă, apoi închise cartea.

— Ajung să detest de-a binelea monarhia alethi, murmură ea.

— Chiar așa? întrebă o voce din spate.

Jasnah trecu pe lângă ea, îmbrăcată într-o rochie lucioasă de culoare mov, urmată de un hamal parsh cu un teanc de cărți.

— O să-ncerc să n-o iau personal.

Shallan tresări, apoi roși puternic.

— Nu mă refeream la individualități, Luminată Jasnah. Vorbeam despre întreaga categorie.

Jasnah se așeză cu grație pe scaunul ei. Se uită la Shallan ridicând o sprânceană, apoi îi făcu semn parshului să-și lase povara jos.

Shallan continua s-o considere o enigmă. Uneori părea o erudită severă, sâcâită de întreruperile ei. Alteori, în spatele

fațadei serioase părea să se ascundă o umbră de umor sardonice. Oricum ar fi fost, Shallan descoperea cu uimire că în apropierea prințesei se simțea în largul ei. Jasnah o încuraja să spună tot ce-i trecea prin minte, iar ea o făcea cu încântare.

— Judecând după răbufnirea ta, deduc că subiectul te obosește, spuse Jasnah, aranjându-și cărțile după plecarea parshului. Ai spus că ești dornică să devii erudită. Ei bine, trebuie să-nveți ce *este* erudiția.

— Citind argumentații după argumentații, toate scrise de oameni care refuză să accepte orice alt punct de vedere?

— Sunt siguri pe ei înșiși.

— Nu sunt expertă în privința siguranței de sine, Luminăția Ta, spuse Shallan, ridicând o carte și inspectând-o cu priviri critice. Dar îmi imaginez că sunt în stare s-o recunosc când o am înaintea ochilor. Și nu cred că este un termen potrivit pentru cărți cum e cea scrisă de Mederia. Mie mi se par mai degrabă pline de aroganță decât de încredere în sine, adăugă oftând și lăsând volumul jos. Ca să fiu sinceră, am impresia că „aroganță” nu e cuvântul cel mai bine ales. Nu oferă cea mai bună caracterizare.

— Și-atunci care *ar fi* cuvântul cel mai inspirat?

— Nu știu. Poate „erorganță”.

Jasnah își ridică o sprânceană cu un aer sceptic.

— Înseamnă să fii de două ori mai sigur decât cineva care e numai „aroganț” – continuă Shallan –, când cunoști doar o zecime din faptele necesare.

Cuvintele ei aduseră pe buzele lui Jasnah o umbră de zâmbet.

— Te revolți împotriva a ceea ce se numește Mișcarea Siguranței de Sine, Shallan. *Erorganța* e o tehnică literară. Eruditele își susțin cauza exagerând în mod intenționat.

— Mișcarea Siguranței de Sine? Întrebă Shallan, ridicând una dintre cărțile sale. Cred că m-aș ralia la această mișcare.

— A, da?

— E o poziție din care e mult mai ușor să-nfigi cuțitul între umeri.

La asta nu i se răspunse decât cu o ridicare din sprâncene. Așa că adăugă, vorbind cu mai multă seriozitate:

— Cred că sunt în stare să înțeleg această tehnică, Luminăția Ta, dar cărțile despre moartea Regelui Gavilar pe care mi le-ai dat îşi apără punctele de vedere devenind din ce în ce mai iraționale. Ceea ce a-nceput ca o expunere emfatică pare să fi decăzut, devenind schimb de insulte și ciorovăială.

— Se străduiesc să provoace o discuție. Ai prefera ca eruditele să se ascundă din fața adevărului, ca mulți alții? Ai vrea ca oamenii să fi preferat ignoranța?

— Când am citit aceste cărți, mi s-a părut că erudiția și ignoranța sunt foarte asemănătoare, ripostă Shallan. Ignoranța ar putea consta în ascunderea omului din fața inteligenței, dar erudiția poate părea ignoranță ascunsă în spatele inteligenței.

— Și cum rămâne cu inteligența fără ignoranță? Cu descoperirea adevărului fără ignorarea posibilității de a te înșela?

— O comoară mitologică, Luminăție, foarte asemănătoare cu Săbiile Onoarei și Cristalele din Zori. Merită cu siguranță să fie căutate, dar cu multă prudență.

— Prudență? se miră Jasnah, încruntându-se.

— Îți pot aduce celebritatea, dar, în realitate, *descoperirea* lor ne-ar ucide pe toți. O dovadă că e cu puțință, în același timp, să fii inteligent și să recunoști inteligența celor care nu sunt de aceeași părere cu tine? Ei, așa zice că asta ar submina întreaga lume a erudiției.

— Mergi prea departe, copilă, zise pufnind Jasnah. Îndrăznesc să afirm că, dacă ai lua jumătate din energia pe care o folosești ca să fii spirituală și ai îndrepta-o către munca ta, ai putea ajunge una dintre cele mai mari erudite ale epocii noastre.

— Îmi cer scuze, Luminăție, spuse Shallan. Sunt... ei bine, sunt derutată. Având în vedere golurile din educația